

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

Utlåtande över motion (SD) – Parboendegaranti

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen, enligt ordförandens förslag, föreslår kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Ärendebeskrivning

Vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 27 maj 2024, §30, väckte Richard Carlsson (SD), Elizabeth Puhls (SD) och Wanja Delén (SD) rubricerad motion. Ett yttrande över motionen har inkommit från Omvårdnadsnämnden.

Motionärerna föreslår att Kommunfullmäktige uppdrar åt Omvårdnadsnämnden att utarbeta och införa en parboendegaranti som säkerställer att äldre par kan fortsätta att bo tillsammans, även i de fall där endast en av parterna har ett omedelbart vård- och/eller omsorgsbehov i särskilt boende. Vidare föreslås att Kommunfullmäktige beslutar att avsätta medel för att anpassa befintliga äldreboenden och/eller utveckla nya boendeformer som möjliggör för par att leva tillsammans, oavsett den enskildes vårdbehov samt att Kommunfullmäktige uppmanar Omvårdnadsnämnden att, i samarbete med lämpliga aktörer, utveckla riktlinjer för hur parboendegarantin ska tillämpas, inklusive kriterier för ansökan och processen för att säkerställa att parens behov möts på ett värdigt sätt. Slutligen föreslår motionärerna att Kommunfullmäktige ska uppdraga åt Omvårdnadsnämnden att regelbundet följa upp och utvärdera effekterna av parboendegarantin och rapportera detta tillbaka till Kommunfullmäktige med en årlig översyn.

Motionärerna argumenterar för att de flesta människor önskar att åldras tillsammans med sin livskamrat och att en parboendegaranti skulle stärka de äldres rättigheter och välfärd samt bidra till att minska psykiska ohälsa och lidande.

Omvårdnadsnämnden har inkommit med ett yttrande med anledning av motionen. Där beskrivs det att det, enligt socialtjänstlagstiftningen, ingår i skälig levnadsnivå för makar/par att fortsättningsvis kunna sammanbo under förutsättning att de tidigare varaktigt sammanbott eller, om den ena parten redan bor på ett vård- och omsorgsboende för äldre, att paret dessförinnan varaktigt sammanbott (4 kap. 1 c § SoL).

Gävle kommun erbjuder en parboendegaranti som innebär att de som är gifta eller har varit sammanboende under en längre tid kan fortsätta bo tillsammans i vissa lägenheter vid Gävle Kommuns vård- och omsorgsboenden. En förutsättning är dock att minst en i paret är över 65 år samt att en har ett beslut om vård- och omsorgsboende. Vidare erbjuder Gävle kommun möjligheten att "provbo" vilket möjliggör för de par som vill bo tillsammans att pröva detta under 3 månader innan de bestämmer sig. För att kunna flytta in i

sin partners lägenhet på ett vård- och omsorgsboende behöver dock den anhörige avsäga sig besittningsskyddet. Detta är en överenskommelse som skall skickas till hyresnämnden. Det är först när hyresnämnden har godkänt besittningsskyddet som den anhörige får flytta in hos sin partner. Den anhörige kan bo kvar så länge dennes partner bor i vård- och omsorgsboendet. Hyresrättsliga frågor kring parboende regleras i hyreslagstiftningen, 12 kap. jordabalken.

Gävle kommun erbjuder idag ett antal lägenheter i egen regi, så kallade dubblettlägenheter, som är särskilt anpassade för två personer, vilket är i enlighet med 2 kap. 2§ socialtjänstförordningen (SoF). Till dessa lägenheter har de par där båda två har beslut om vård- och omsorgsboende förtur. Skulle någon av dessa vara lediga kan de erbjudas till par där det finns ett beslut samt ett önskemål om medboende. Det går även bra att bo som medboende i "vanliga" lägenheter på vård- och omsorgsboenden så länge dessa är över 35 kvadratmeter. Sådana lägenheter erbjuds på flera olika boenden, både i egen regi och hos privata utförare. Omvårdnadsnämnden ser därför ingen anledning att avsätta särskilda medel för att göra ytterligare anpassningar.

Omvårdnadsnämnden beskriver att det erbjuds en parboendegaranti och redan finns riktlinjer samt kriterier för ansökan om parboende, vilka även finns publicerade på Gävle kommuns hemsida. Omvårdnadsnämnden bedömer att dessa är tillfyllest och ser inget behov av att utveckla nya. Eftersom parboendegarantin redan finns, och har funnits sedan flertalet år tillbaka, ser inte Omvårdnadsnämnden vilka effekter som skulle kunna följas upp eller utvärderas. En årlig översyn kan göras, förslagsvis i samband med det årliga kvalitetsarbetet där exempelvis mätetal så som antal beslut om parboende skulle kunna följas upp.

Utifrån Omvårdnadsnämndens yttrande föreslås motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Utlåtande över motion från Sverigedemokraterna (SD) – Parboendegaranti
- Yttrande över motion från Sverigedemokraterna (SD) – Parboendegaranti
- Motion från Sverigedemokraterna (SD) – Parboendegaranti

Kommunstyrelsens ordförande
Åsa Wiklund Lång (S)